

2009 - 2010
EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI

İLKÖĞRETİM 1. SINIF
SATRANÇ DERSİ

**ÜNİTELENDİRİLMİŞ
YILLIK DERS PLANI**

..... İLKÖĞRETİM OKULU 2009 - 2010 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
SATRANÇ DERSİ 1. SINIF ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI

AY	HAFTA	SAAT	ÜNİTE	KAZANIMLAR	DİĞER DERSLERLE VE ARA DİSİPLİNLERLE İLİŞKİLENDİRME	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	AÇIKLAMALAR
EYLÜL - EKİM 2009	24 - 25 Eylül		1. SATRANCI TANIYALIM	<p>1. Satranç oyunu 1.2. Satranç oyununun bir spor olduğunu fark eder.</p>			[!] Satrancın bir oyun olduğu, iki kişi arasında oynandığı, diğer sporlarda olduğu gibi turnuvaların düzenlendiği, yarışmalar yapıldığı vb. üzerinde durulur.
	28 Eylül - 02 Ekim	1		<p>1. Satranç oyunu 1.1. Satranç oyunuyla ilgili olarak izlediklerinden çıkarımlarda bulunur. 1.2. Satranç oyununun bir spor olduğunu fark eder.</p>	Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim (1.1-11. Spora başlamadan önce yapılması gerekenleri belirtir.)	<p>Ünite süresince öğrenciler satrançla ilgili olarak gözlemlenir. Gözlem yapılırken, önceden hazırlanmış veya öğretmen tarafından hazırlanan kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları ve gözlem formları kullanılır.</p> <p>Öğrencilerin de; kendilerini ve akranlarını kazanımlar doğrultusunda değerlendirmeleri istenir. Bunun içinde öğrenciler işlenmiş kazanımlara ilişkin sorular sorarak akranlarıyla paylaşmaları istenir.</p>	[!] Satrancın bir oyun olduğu, iki kişi arasında oynandığı, diğer sporlarda olduğu gibi turnuvaların düzenlendiği, yarışmalar yapıldığı vb. üzerinde durulur. Birinci düzey öğrencilerinin satranç tahtasının karelerden oluştuğunu fark etmeleri sağlanır. Satranç tahtasında bulunan karelerin çevrelerinde gördükleri şekillere benzeyip benzemediği üzerinde durulur. Karelerle ilgili ayrıntıya girilmez. (1.1. ve 1.2. kazanımlar)
	05 - 09 Ekim	1		<p>1. Satranç oyunu 1.3. Satranç oyununun kendisine yararlı bir spor olduğunu fark eder.</p>	Hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması A.1.3 ve A.1.22 kazanımlarıyla bağ kurular (1.3. kazanım) 1.3 kazanımı “öz denetim” becerilerinden “kendini tanıma ve kişisel gelişimi izleme ile duygu yönetimi” becerilerini geliştirmeye yöneliktir.		[!] Satrancın bir oyun olduğu, dikkat becerilerini geliştirdiği, problem çözme becerilerini artırdığı, zamanı değerlendirmek için iyi bir etkinlik olduğu ve zamanı etkili kullanma becerisini artırdığı vb. üzerinde durulur. (1.3. kazanım)

AY	HAFTA	SAAT	ÜNİTE	KAZANIMLAR	DİĞER DERSLERLE VE ARA DİSİPLİNLERLE İLİŞKİLENDİRME	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	AÇIKLAMALAR
EKİM - KASIM 2009	12 - 16 Ekim	1	3. SATRANÇ TAHTASI	1. Satranç tahtası 1.1. Satranç tahtasında yer alan dikey, yatay ve çaprazları gösterir.	Kazanımlar “Zamanı ve Mekânı Algılama” becerisine dayalı olarak “öz denetim” becerilerini geliştirmeye yöneliktir.	Öğrenciler gözlenir. Önemli noktalar gözlem formlarına kayıt edilir. Öğrencilerin öz değerlendirme ve akran değerlendirme yapımları sağlanır.	
	19 - 23 Ekim	1		1. Satranç tahtası 1.2. Tahta üzerindeki her bir karenin adını, harf ve rakam kullanarak ifade eder.			
	26 - 30 Ekim	1		1. Satranç tahtası 1.3. Satranç tahtasında merkez karelerin yerlerini gösterir.			
	02 - 06 Kasım	1	1. SATRANCI TANIMALIM	2. Satranç tahtasının hareketleri 2.1. Satranç tahtasını iki oyuncu arasına doğru yerleştirir.	Ünite süresince öğrenciler satrançla ilgili olarak gözlemlenir. Gözlem yapılırken, önceden hazırlanmış veya öğretmen tarafından hazırlanan kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları ve gözlem formları kullanılır. Öğrencilerin de; kendilerini ve akranlarını kazanımlar doğrultusunda değerlendirmeleri istenir. Bunun içinde öğrenciler işlenmiş kazanımlara ilişkin sorular sorarak akranlarıyla paylaşmaları istenir.	[!] Yatay ve dikeyler adları ile birlikte işlenir (1.2 kazanım). [!] Bu düzeyde 1.3. kazanımda merkez karelerin yeri, bu karelerden kaç kareye ulaşılabilirdiği ve karelerin adları üzerinde durulur. [!] Okuma-yazma bilen öğrenciler satranç tahtasındaki karelerin adını harf ve rakam olarak kendileri yazar (1.3. kazanım).	
	09 - 13 Kasım	1		2. Satranç tahtasının hareketleri 2.2. Satranç taşlarını ayırt eder. 2.3. Satranç taşlarının sembollerini ayırt eder.			Satranç taşlarının sayısı verilirken matematik 1. sınıf sayılar öğrenme alanı, doğal sayılar alt öğrenme alanındaki 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 10 kazanımlarıyla bağlantı kurulur (2.2. ve 2.5. kazanımlar).

AY	HAFTA	SAAT	ÜNİTE	KAZANIMLAR	DİĞER DERSLERLE VE ARA DİSİPLİNLERLE İLİŞKİLENDİRME	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	AÇIKLAMALAR
KASIM - ARALIK 2009	16 - 20 Kasım	1	1. SATRANCI TANIYALIM	<p>2. Satranç tahtasının hareketleri 2.4. Satranç taşları ile sembollerini eşleştirir. 2.5. Satranç taşlarını, satranç tahtasında doğru olarak yerleştirir.</p>	<p>Satranç taşlarının sayısı verilirken matematik 1. sınıf sayılar öğrenme alanı, doğal sayılar alt öğrenme alanındaki 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 10 kazanımlarıyla bağlantı kurulur (2.2. ve 2.5. kazanımlar). 1. Sınıf hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım ” teması A.1.9 kazanımı ile bağ kurulur (2.5. ve 2.6. kazanımlar) 2.6 kazanımı “öz denetim” becerisini geliştirmeye yöneliktir.</p>		<p>[!] Öğrencilerden, okuma-yazma biliyorlarsa satranç taşlarının hareketi ile ilgili olarak şiir, hikâye yazmaları, resim çizmeleri veya getirmeleri istenebilir (2.2, 2.3, 2.4 ve 2.7 kazanımlar). [!] Vezir ile şahın yerlerinin doğru yerleştirilmesine özen gösterilir (2.5 kazanım).</p>
	23 - 26 Kasım	1		<p>2. Satranç tahtasının hareketleri 2.6. Taşların hareketini satranç tahtası üzerinde gösterir.</p>			<p>[!] Öğrencilerin taşların hareketlerini satranç tahtasında göstermeden önce bedenlerini kullanarak, şarkı söyleyerek, şiir okuyarak, oyun oynayarak vb. yollarla göstermeleri istenir (2.6. kazanım). [!] Taşların hareketi; kale, fil, vezir, at, piyon ve şah sırasına dikkat edilerek verilmelidir (2.6. kazanım).</p>
	01 - 04 Aralık	1		<p>2. Satranç tahtasının hareketleri 2.7. Satranç taşlarının hareketlerini karşılaştırır.</p>			<p>[!] Öğrencilerden, okuma-yazma biliyorlarsa satranç taşlarının hareketi ile ilgili olarak şiir, hikâye yazmaları, resim çizmeleri veya getirmeleri istenebilir (2.2, 2.3, 2.4 ve 2.7 kazanımlar).</p>
	07 - 11 Aralık	1		<p>2. Satranç tahtasının hareketleri 2.7. Satranç taşlarının hareketlerini karşılaştırır.</p>			<p>[!] Öğrencilerden, okuma-yazma biliyorlarsa satranç taşlarının hareketi ile ilgili olarak şiir, hikâye yazmaları, resim çizmeleri veya getirmeleri istenebilir (2.2, 2.3, 2.4 ve 2.7 kazanımlar).</p>

AY	HAFTA	SAAT	ÜNİTE	KAZANIMLAR	DİĞER DERSLERLE VE ARA DİSİPLİNLERLE İLİŞKİLENDİRME	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	AÇIKLAMALAR
ARALIK 2009 - OCAK 2010	14 - 18 Aralık	1	SATRANCI TANIYALIM	3. Taş isteme ve taş koruma 3.1. Her bir taşın nasıl taş aldığını gösterir.			[!] Taş alma; kale, fil, vezir, at, piyon ve şah sırasıyla verilir (3.1. kazanım). [!] Taş alırken taşlara sert vurulmaması, rakibin taşının atılmaması, rakibi rencide edici davranışlarda bulunulmaması gerektiği vurgulanır (3.1 kazanım).
	21 - 25 Aralık	1		3. Taş isteme ve taş koruma 3.1. Her bir taşın nasıl taş aldığını gösterir.			[!] Taş alma; kale, fil, vezir, at, piyon ve şah sırasıyla verilir (3.1. kazanım). [!] Taş alırken taşlara sert vurulmaması, rakibin taşının atılmaması, rakibi rencide edici davranışlarda bulunulmaması gerektiği vurgulanır (3.1 kazanım).
	28 - 31 Aralık	1		3. Taş isteme ve taş koruma 3.2. Piyonların geçerken nasıl taş aldığını gösterir.			
	04 - 08 Ocak	1		3. Taş isteme ve taş koruma 3.3. Oyunda taşlarını korumaya alarak oynar. 3.4. Taş alma ile ilgili centilmenlik kurallarına uyar.	Taş alırken centilmenlik kurallarına uyması gerektiği vurgulanır. Hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması A.1.20 kazanımıyla bağ kurulur (3.4. kazanım). 3.4. kazanımı “ öz denetim ” becerisini geliştirmeye yöneliktir.		

AY	HAFTA	SAAT	ÜNİTE	KAZANIMLAR	DİĞER DERSLERLE VE ARA DİSİPLİNLERLE İLİŞKİLENDİRME	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	AÇIKLAMALAR
OCAK - ŞUBAT - MART 2010	11 - 15 Ocak	1	1. SATRANCI TANIYALIM	<p>4. Taşların gücü</p> <p>4.1. Taşların gücü ile hareket kabiliyeti arasında ilişki kurar.</p> <p>4.2. Taşlar arasındaki güç farkını belirtir.</p> <p>4.3. Taşlar arasında güç sıralaması yapar.</p>	4.3 kazanımı ile 1. sınıf matematik dersi veri öğrenme alanı 1. kazanımı arasında bağ kurulur. Eğer matematik dersinin bu kazanımı gerçekleşmemişse ilişkilendirme göz önünde bulundurulmaz.		[!] Taşların gücü ile hareket kabiliyeti arasında ilişki kurulurken şahın hareket kabiliyetinin az, ancak satranç oyunundaki rolünden dolayı gücünün sınırsız olduğu fark ettirilir (4.1 kazanım).
	18 - 22 Ocak	1	2. ŞAH VE MAT	<p>1. Şah çekme</p> <p>1.1. Şah çekmenin ne olduğunu açıklar.</p> <p>1.2. Şah çekme konumunu satranç tahtasında gösterir.</p>		<p>Ünite süresince öğrenciler satrançla ilgili olarak gözlemlenir. Gözlem yapılırken, önceden hazırlanmış veya öğretmen tarafından hazırlanan kontrol listeleri, dereceli puanlama anahtarları ve gözlem formları kullanılır.</p> <p>Öğrencilerin de; kendilerini ve akranlarını kazanımlar doğrultusunda değerlendirmeleri istenir. Bunun içinde öğrenciler işlenmiş kazanımlara ilişkin sorular sorarak akranlarıyla paylaşmaları istenir.</p>	[!] Öğrencilerin şah çekme durumunu gösteri panosunda veya satranç tahtasında örnek diyagramlar verilerek fark etmeleri sağlanır (1.1 ve 1.2 kazanımlar).
	08 - 12 Şubat	1		<p>2. Tehdit altındaki şah</p> <p>2.1. Tehdit altında kalmış bir şahın hareketlerini gösterir.</p>			
	15 - 19 Şubat	1		<p>2. Tehdit altındaki şah</p> <p>2.1. Tehdit altında kalmış bir şahın hareketlerini gösterir.</p>			
	22 - 26 Şubat	1		<p>2. Tehdit altındaki şah</p> <p>2.2. Tehdit altında kalan bir şahın neler yapabileceğini açıklar.</p>	2.2 kazanımı “yaratıcı düşünme” becerisini geliştirmeye yöneliktir.		
	01 - 05 Mart	1		<p>3. Oyunda mat</p> <p>3.1. Örnek konulardan yola çıkarak mat konularıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.</p>	Diğer sporlardan mat olayına benzer örnekler verilir. Örneğin; güreşte tuş olayıyla bağlantı kurulabilir (3.1 kazanım).		
							[!] Öğrencilerin matla ilgili; rakip şahın köşeye sıkıştırılması, saha hareket edebileceği alanın bırakılmaması sonucuna ulaşmaları sağlanır (3.1 kazanım).

AY	HAFTA	SAAT	ÜNİTE	KAZANIMLAR	DİĞER DERSLERLE VE ARA DİŞİPLİNLERLE İLİŞKİLENDİRME	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	AÇIKLAMALAR
MART - NİSAN 2010	08 - 12 Mart	1	2. ŞAH VE MAT	<p>3. Oyunda mat 3.2. Basit mat konumlarını açıklar. 3.3. Basit matları oyunlarında kullanır.</p>			[!] Basit matlar içerisinde yer alan şablon matlardan olan Vezir matı, Koridor matı, Arap matı, Anestezi matı, Kale matı sırayla verilir. Matların isimleri vurgulanır. Ancak isimlerle ilgili ayrıntıya girilmez (3.3 kazanım).
	15 - 19 Mart	1		<p>3. Oyunda mat 3.4. Verilen konumlarda bir hamlelik matları fark eder.</p>	3.4 kazanımı “karar verme” becerisini geliştirmeye yöneliktir.		
	22 - 26 Mart	1		<p>3. Oyunda mat 3.4. Verilen konumlarda bir hamlelik matları fark eder.</p>			
	29 Mart 02 Nisan	1		<p>3. Oyunda mat 3.5. Bir hamlelik mat yapar.</p>			
	05 - 09 Nisan	1		<p>3. Oyunda mat 3.5. Bir hamlelik mat yapar.</p>			

AY	HAFTA	SAAT	ÜNİTE	KAZANIMLAR	DİĞER DERSLERLE VE ARA DİSİPLİNLERLE İLİŞKİLENDİRME	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	AÇIKLAMALAR
NİSAN - MAYIS 2010	12 - 16 Nisan	1	4. BASİT MATLAR	1. Mat çeşitleri 1.1. Satranç tahtası üzerinde merdiven matını uygular.	Mat çeşitleri ile ilgili kazanımlar yaratıcı düşünme, problem çözme ve karar verme becerilerini geliştirmeye yöneliktir.	Öğrenciler satranç oynarken gözlenir, önemli görülen hamleler kayıt edilir. Öğrencilerin de; kendilerini ve akranlarını kazanımlar doğrultusunda değerlendirmeleri istenir. Bunun içinde öğrenciler, işlenmiş kazanımlara ilişkin sorular sorarak, kontrol listeleri gibi araçları kullanarak akranlarıyla paylaşımları istenir. Öğrencilerin sınıfça paylaşımında bulunmaları sağlanır.	
	19 - 22 Nisan	1		1. Mat çeşitleri 1.2. Satranç tahtası üzerinde Tembeler matını uygular.			
	26 - 30 Nisan	1		1. Mat çeşitleri 1.3. Tembeler matından nasıl korunacağını gösterir.			
	03 - 07 Mayıs	1		1. Mat çeşitleri 1.4. Satranç tahtası üzerinde çoban matının hamlelerini yapar. 1.5. Çoban matından nasıl korunacağını gösterir.			
	10 - 14 Mayıs	1		1. Mat çeşitleri 1.6. Oyunlarında Merdiven, Tembeler ve Çoban matlarını kullanır.			
	17 - 21 Mayıs	1		1. Mat çeşitleri 1.6. Oyunlarında Merdiven, Tembeler ve Çoban matlarını kullanır.			

AY	HAFTA	SAAT	ÜNİTE	KAZANIMLAR	DİĞER DERSLERLE VE ARA DİSİPLİNLERLE İLİŞKİLENDİRME	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	AÇIKLAMALAR
MAYIS - HAZİRAN 2010	24 - 28 Mayıs	1	4. BASİT MATLAR	1. Mat çeşitleri 1.4. Satranç tahtası üzerinde Çoban matının hamlelerini yapar.	Hayat bilgisi dersi “Okul Heyecanım” teması A.1.5, A.1.22 ve A.1.23 kazanımlarıyla bağ kurulabilir (2.1 ve 2.2 kazanımları). 2.2 ve 2.3 kazanımlar “İletişim ve öz denetim” becerilerini geliştirmeye yöneliktir. Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim 6. ve 20. kazanımları; Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanı 7. kazanımı olan “oyun kurallarına uyar.” kazanımıyla bağ kurulur.	Öğrenciler satranç oynarken gözlenir, önemli görülen hamleler kayıt edilir. Öğrencilerin de; kendilerini ve akranlarını kazanımlar doğrultusunda değerlendirmeleri istenir. Bunun içinde öğrenciler, işlenmiş kazanımlara ilişkin sorular sorarak, kontrol listeleri gibi araçları kullanarak akranlarıyla paylaşımları istenir. Öğrencilerin sınıfça paylaşımda bulunmaları sağlanır.	[!] Oyuna başlamadan el sıkışılacağı, oyuna beyazların başlayacağı, dokunulan taşın oynanmış sayılacağı, oyundan sonra da el sıkışılacağı gibi centilmenlik kuralları vurgulanır.
	31 Mayıs 04 Haziran	1		1. Mat çeşitleri 1.4. Satranç tahtası üzerinde Çoban matının hamlelerini yapar.			
	07- 11 Haziran	1		2. Serbest oyunlar 2.1. Oyunlarında matlarla ilgili öğrendiklerini kullanır. 2.2. Zamanını satranç oynayarak geçirmeye istekli olur. 2.3. Satrançla ilgili kulüp vb. çalışmaların farkında olur.			
	14 - 18 Haziran	1		2. Serbest oyunlar 2.1. Oyunlarında matlarla ilgili öğrendiklerini kullanır. 2.2. Zamanını satranç oynayarak geçirmeye istekli olur. 2.3. Satrançla ilgili kulüp vb. çalışmaların farkında olur.			

1. Sınıf Öğretmenleri

Zümre Başkanı

1/..... Sınıf Öğretmeni

1/..... Sınıf Öğretmeni

1/..... Sınıf Öğretmeni

UYGUNDUR

..... Eylül 2009

Okul Müdürü